

A Slovenian Language
Newspaper — Dedicated
to the Cultural Progress
and Political Guidance of
Americans of Slovenian
Descent and Slovanes
Scattered around the Free
World—Through the Prin-
ciples of Christian Demo-
cracy.

slovenska DRŽAVA

For a Free Slovenia

Letnik — Volume IV

CHICAGO, ILLINOIS, 20. OKTOBRA, 1953

Številka 10 — Number 10

Narod naš umreti noče

(29. okt. 1918)

Slovenski narodni praznik je zopet pred nami. Spominjamo se dneva, ko je slovenski narod, oponujen po svojih vodnikih: Jan. Ev. Kreku, A.B. Jegliču in dr. A. Korošcu odpovedal pokorščino tišočletnemu tlačitelju in izjavil, da hoče biti odslej sam gospodar na svoji zemlji.

Bil je to pomemben dogodek, na katerega se je narod pripravljal skoraj sto let od leta 1848 dalje. Na velikih narodnih taborih v letih 1860—70 so Slovenci izpovedali svoj narodno-politični program **Združeno Slovenijo**. Ta program je bil najlepše izražen v izjavi **Dunajske Slovenije**: "DA POLITIČNO RAZKROJENI NAROD SLOVENCEV NA KRAJSKEM, ŠTAJERSKEM, PIMORSKEM IN KOROŠKEM, KAKOR EDEN NAROD SE TUDE V ENO KRALJEVSTVO Z IMENOM SLOVENIJA SKLENE IN DA IMA ZASE SVOJ ZBOR".

Dne 29. oktobra 1918, ko se je zrušila Avstro-ogrška monarhija radi velikih krivic, ki jih je dela slovanskim narodom, je program **Zedinjene Slovenije** z združitvijo Kranjske, Štajerske in dela Koroške, doživeljala svojo prvo delno zmago. Ustvarjena je bila baza za dokončno uresničenje narodnega cilja. To je bila prva etapa na poti v popolno svobodo.

Država SHS, proklamirana v Beogradu dne 1. dec. 1918, Slovencem ni prinesla tega, kar smo upravičeno pričakovali. Velesrbski politiki so izigrali Slovence in Hrvate. Proti dogovoru je bila sprejeta brez dvretanjinske večine vidovdanska ustava. Vpeljan je bil centralizem, **Slovenijo in Hrvatsko so podredili Beogradu**.

Slovenija je postala kolonija. plen "zmagovalne" Srbije, bolje rečeno, belgrajske caršije. Ni zmanj povdarjal dr. Korošec: "Ta centralistična ustava nas ni naučila, da smo bratje, ampak nas je naučila, da smo državljeni 1. in 2. razreda... Vsak Slovenec mora plačati letno neposrednega davka 170 dinarjev, vsak Srb pa samo 60 dinarjev, potem mi čudno če misli: Vrag vzami to edinstvo, to bratstvo, to osvobojenje in združenje in vse fraze, ki mu jih prinašate" (Govor dr. Korošca 8. februar 1928).

Kdo se ne spominja žalostnih dogodkov, ko je bila slovenska zastava prepovedana, vse slovenske organizacije zatrte, slovenski voditelji internirani. Bili smo le kolonija, narod, kateremu so odvzete vse pravice. Obsojeni smo bili, da utonemo v "jugoslovenstvu".

V teh letih ponižanja je med Slovenci še bolj vzrastlo spoznanje: Dovolj je tlake tujcu. Senčurški dogodki, številne demonstracije na ljubljanski univerzi pričajo o žilavem odporu Slovencev proti "srbskemu okupatorju". Slovenija in Hrvatska sta bili okupirani pokrajini kjer si naj zaveznič Antante, kraljevina Srbijska zaceli svoje gospodarske rane. Upravičeno je p. Kazimir Zakrajski zapisal: "Bil sem apostol jugoslovanstva. Pri Rafaelovi družbi pa sem s žalostjo spoznal, kako sem se strašno zmotil o Srbih. Rekel sem s dr. Jegličem: "Zmotili smo se!" Pri poslovitvi (1. 1941) mi je rekel škof Rožman: "Srbov ne bomo spreobrnili. S takimi, kakršni so, ne moremo naprej".

Upali smo, da nas bo Jugoslavija vsaj branila pred grabežljivimi sosedji. Zmotili smo se tudi v tem upanju. Za obrambo slovenskih meja ni padel niti en strel. Srbski generalni štab jugoslovanske vojske je sklenil, da ne bo branil niti slovenskih hribov, niti hrvaških ravnin. (A Nation's Fight for Survival, str. 154, 167).

V dobi trojne okupacije je dokončno dozorela misel o svobodni slovenski državi. Nočemo umreti, je bil tiki krik slovenske akademiske mladine pod vodstvom dr. L. Ehrlicha. Ta krik je povzel domala ves narod. Ni bilo mogoče te želje vidno izraziti. Okupator skupno s komunisti je dušil to narodno voljo.

Po končani vojni, ko se je sklepa mirovna pogodba z Italijo in ni bilo med Slovenskimi politiki v emigraciji nikogar, da bi na pristojnih mestih povedal, kaj narod doma želi, se je v Rimu osnoval **Akcijski odbor za Slovensko državo**, ki je takoj pričel z delom in ga nadaljuje danes. To je druga etapa na slovenski politični razvojni stopnji.

Danes Slovenci izpovedujemo: Nočemo biti več nikomur podrejeni. Bogu otroci, domovini sinovi, hlapci nikomu! Nočemo "pod" Avstrijo, ne "pod Italijo", niti "pod" Jugoslavijo. Hočemo biti popolnoma enakopravni drugim svobodnim narodom. Svobodna slovenska država, v kateri bo slovenski zunanji minister zastopal Slovence pred drugimi državami, to je naš cilj! Izpolnitev, uresničenje tega cilja — to bo tretja faza našega političnega stremljenja.

Narodni praznik 29. oktober naj nam bo vzpodbudo k temu delu. Ne sme nas biti strah dela in žrtev. Naši veliki vodniki so nam pokazali pot. Naši slovenski fantje, ki so padli za svobodno

Protest Slovenske Narodne Zveze

V zvezi z Anglo-ameriško odločitvijo, da prepustijo cono A STO italijanskim okupacijskim četam, je SNZ v Ameriki poslala predsedniku ZDA Dwight D. Eisenhowerju, naslednjo brzjavko:

Predsednik D. Eisenhower

White House, Washington D.C.

Gospod predsednik:

Podpisani najodločneje protestiramo proti sklepu State Departmenta, da prepusti cono A STO-ja Italiji.

To ozemlje ni nikoli niti zgodovinsko niti etnično popolnoma pripadalo Italiji, kar še danes pričajo štiri čisto slovenske občine v neposrednem zaledju mesta Trsta.

Smatramo, da je ta sklep proti ameriški tradiciji ki smo jih prevzeli, ko smo podpisali mirovno pogodbo z Italijo 1947 in soustanovili STO.

Smatramo tudi, da je sklep proti ameriški tradiciji, ki je ščitila male narode pred vsemi tujimi imperijalizmi.

Smatramo, da bo po tem sklepu okoli sto tisoč Slovencev brez vsake zaščite izpostavljenih najhujšemu narodnemu preganjanju.

Prav tako mislimo, da bodo narodi za železno zaveso začeli dvomiti v pravičnost Združenih držav prav radi takih enostranskih sklepov. Smo nasproti tako taktiki kot načelom sedanje jugoslovanske vlade, vendar Vas prosimo, da storite vse, kar je v Vaši moći, da se ohrani STO pod nadzorstvom Združenih narodov.

z odličnim spoštovanjem

za Slovensko narodno zvezo v Ameriki

FRANK SHONTA
2049 W. Cermak Rd.

USODA TRSTA

Ko odhajamo v tisk, je prišlo poročilo o uradni izjavi angleške in ameriške vlade, da sta se odločili predati upravo Zone A Tržaškega Ozemlja Italiji in umakniti svoji posadki iz Trsta.

Ko to pišemo, ne vemo, ali bo do anglo-ameriške čete Trst resnično zaupstite, italijanske čete pa ga zasedle. Vemo pa, da je anglo-ameriška odločitev nepravilna z vsakega, razen s kratkovidnega italijansko-nacionalističnega stališča.

Titova vlada je takoj vložila ostre protest anglo-ameriški odločitvi, zahtevajoč da prizadeti vladni porabo. Zaporedno menjavanje Titovih predlogov za rešitev tržaškega vprašanja vsekakor ni bilo znatenje vztrajne gotovosti.

Ko spremljamo razplet in čakamo na izid te kritične igre in borbe za Trst, želimo objaviti v slovenskem prevodu novi in nedavni članek profesorja Dr. Ciril Žebota, ki je v mednarodnem svetu pogumno in vztrajno branil svobodo Trsta od začetka mirovne konference v Parizu do danes v vrsti spomenic zavezniškim vladam in v seriji člankov v **The New York Times-u**. Članek, ki sledi, je bil objavljen v **Times-u** dne 15. septembra:

č

In Harmony with the American Tradition of Freedom and Independence, The SLOVENSKA DRŽAVA Champions the Right of the Slovenian People to their National Unification In Their Own Slovenian State.

Proti Delitvi Trsta

"V The New York Times z dne 6. septembra je Cyrus Sulzberger (glavni mednarodni poročevalec lista) v svojem članku o nedavni napetosti okoli Trsta in o njenih diplomatskih odmevih predlagal naslednjo formulo za dokončno rešitev tržaškega vprašanja: 'Očividna osnova za rešitev bo delitev svobodnega ozemlja več ali manj vzdolj črte, ki loči obe okupacijski zoni tako, da bi mesto samo prišlo pod Italijo, obenem pa bi se izvršili manjši mejni popravki v skladu z etničnimi ozirji'.

"Delitev ni rešitev za Trst. Trst je ena izmed velikih jadranskih luk. In to je zato, ker je ta luka bila življenska nujnost za tržaško zaledje, ki si je to luko zgradilo. Tržaško vprašanje je bilo diplomatski sproženo leta 1915, ko je v tajnem Londonskem Paktu bila Italiji obljubljena posest Trsta.

"Kako nepotrebna in umetna je bila ta kupčija, je razvidno iz dejstva, da v svojih predhodnih pogajanjih z Avstrijo (o pogojih italijanskega sodelovanja v vojni na strani osrednjih sil) Italija Trsta ni niti omenila. Pogajanja so se razbila, ker Avstrija ni bila voljna odstopiti Italiji kos ozemlja kakih dvajset milj zahodno od Trsta.

Razkroj Avstrijskega cesarsiva

"Ko bi avstrijsko cesarstvo po prvi svetovni vojni ne bilo razkosano, bi Trst ne bil izročen Italiji. In danes se splošno priznava, da je razkosanje avstrijske skupnosti Srednje Evrope bila ena največjih napak v zgodovini zapadne diplomacije. Namesto, da so jo razkosali, bi bili moralno tisto skupnost preurediti v resnično zvezo svobodnih narodnih držav. Druga svetovna vojna je v veliki meri bila posledica te zgodovinske napake.

"In ko je druga svetovna vojna prišla h kraju, so namesto osvoboditev in zedinjenja Srednje Evrope v zaledju njene tržaške luke potegnili železno zaveso skozi osrčje Evrope vzdolj črte Stettin-Trst. Trst sam je postal prost, da ponovno pravzame svojo naravno vlogo kot luka in trgovsko središče Srednje Evrope; toda sedaj je Srednja Evropa bila odbarantana Sovjetski Rusiji. Napaka iz leta 1919 je bila podvojena leta 1945.

"Prava, dolgoročna rešitev za Trst je naslednja. Zakoniti in dejanski položaj STO je treba ohraniti. To je neposredno potrebno, ker je zaveznika posadka v Trstu edina možna vez med zahodnim in jugovzhodnim krilom protovojne obrambe ob vznožju kritične ljubljanske ožine. In ko se bo železna zavesa podrla, bo svobodni Trst, skupno s tolikim de-

(Nadaljevanje na 2. str.)

Published Monthly by the "Slovenska Država" Publ. Co.
For the Editorial Board, Mirko Geratič, Editor
Subscription rates \$2.00 per year.
Address: 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill., USA.
Telephone: FRontier 6-3032

Slovenska Država izhaja vsakega 20. v mesecu.
Naročnina letno: Za USA \$2.00, za Kanado \$2.00, Argentino
20 pesos, Brazilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta, Avstrijo
30 Šil., Avstralijo 1 avstr. funt, Italija in Trst (F. T. T.) 600 Lir,
Francija 500 fr.

Misli ob koroškem plebiscitu

(Dopis Koroškega rodoljuba)

Dr. Janez Ev. Krek je rekel v svojem govoru na 3. kat. shodu v Ljubljani 1. 1906: "Večkrat sem že povedal, mi Slovenci smo majhni, pa to še ni vsa škoda, hujša škoda je to, da se še manjše delamo kot smo. Naš narod — in med ta narod štejem tudi Istrane in Dalmatince in vse tiste, ki se imenujejo Hrvate ali karkoli že na našem jugu naš narod, pravim, ima silno važno nalog, ker naš narod še sedaj pričenja živeti in vprašanje je, ali se bo to rojstvo našega naroda izvršilo prav in pravilno, ali pa bo ta naš narod na porodu umrl. To je vprašanje. Mi nimamo še doslej zgodovine svoje, imeli pa jo bodo v boičnosti, ker naš narod čuva obale Jadranskega morja in vse velike spremembe, ki se bodo vršile v socialnem in političnem oziru v Evropi, bodo upoštevale te kraje, kjer prebiva naš narod".

Kaj bi rekel danes dr. Janez Ev. Krek o tem "našem narodu"?

Usoda Koroške se je za nas odločila meseca novembra leta 1918. Stara avstro-ogrška država je razpadla. Koroška je bila tedaj kakor na krožniku položena pred nas. Samo seči bi bili morali po njej in imeli bi jo bili. Štajersko (Spodnještajersko) so rešili Štajerci sami brez sodelovanje Ljubljane. Če bi bili na Štajerskem čakali na Ljubljano, bi ja bili po vsej verjetnosti, da po vsej goteosti ravno tako izgubili, kakor smo izgubili Koroško. A Maister ni čakal na Ljubljano, zasedel je Maribor in je Slovencem rešil Spodnještajersko. Ko so pozneje prišli Amerikanci v Maribor (komisija) in so videli, da je vse v redu, so Spodnještajersko pustili Slovencem brez plebiscita. Če bi Maister ne bi zasedel Maribora in ga držal, bi bili brezvoma tudi na Spodnještajerskem nastali boji (Nemci jih imenujejo Abwehrkempfe — "obrambni boji") posledica bi bila (kakor na Koroškem) plebiscit, ki bi bil po vsej verjetnosti izpadel ravno tako, kakor je izpadel na Koroškem (vsaj v okolišu Maribora) in Sp. Štajersko (vsaj Maribor s okolišem bi bili izgubili).

Treba je tukaj pripomniti, da je nad vse čudno in značilno, da slovenski narod (njegova dolžnost bi bila!) v Mariboru Maistro ni že davno postavil impozantnega spomenika.

Kakor rečeno, nam je bila Koroška meseca novembra 1918 na razpolago. Samo seči bi morali po njej. Zamudili smo zlato priložnost. Kdo je kriv, Tedanja Narodan vlada v Ljubljani! Dr. Brejc v tej vladi je sibil, da se mora Koroška takoj zasesti. Storili bi lahko to meseca novembra leta 1918 brez boja. Igraje bi te daj lahko rešili Koroško. Da se to

ni zgodilo, je kriva tedanja prva narodna vlada v Ljubljani. Ta je v prvi vrsti, ali bolje rečeno: izključno kriva, da smo izgubili Koroško. Dr. Brejca so v vladi preglasovali in ga niso hoteli poslušati.

Kar se je tedaj po krivdi prve narodne vlade v Ljubljani zamudilo, se pozneje ni več dalo popraviti.

Nemci so začeli boje (dr. Steinacher in drugi nemški mladi oficirji). Nemci so v dejelnem zboru v Celovcu (pod pritiskom Steinacherjevih oficirjev) 5. decembra 1918 sklenili, da se bodo za Koroško bojevali z orožjem. Boj z orožjem za Koroško se je pričel.

Posledica bojev je bila, da so prišli na Koroško Amerikanci (Miles-ova komisija) in po informacijah te komisije je Wilson zahteval plebiscit. S tem je bila za Koroška izgubljena — po krivdi prve narodne vlade v Ljubljani, ki Koroške ni dala in tudi ne puštila pravi čas (novembra leta 1918) zasesti.

Zakaj smo izgubili plebiscit. Zato, ker so Nemci že od 1. 1866 sistematično potujčevali naš narod na Koroškem s pomočjo ponemčevale šole. S pomočjo Slovencem vsiljene ponemčevalne šole — vsi slovenski protesti proti šoli-ponemčevalnici — so našli gluha ušesa — z pomočjo tega nemoralnega ponemčevanja so zmagali pri plebiscitu 10. okt. 1920. Nemoralen je vzrok — nemoralen je tudi učinek! Na Zopračah je bil Narodni tabor. Na vzočih je bilo 10.000 koroških Slovencev. Bilo je to okrog leta 1870 — torej predno je bil narod okužen po prokleti šoli-ponemčevalnici. Govoril je dr. Zarnik iz Ljubljane in drugi govorniki. Pri glasovanju je bilo 10.000 navzočih — torej vsi — za ZDRUŽENO SLOVENIJO. Podobno je bilo v Podjuni na Bistrici pri Šmihelu.

Določitev plebiscita v takih okolnostih — ko nam je torej nasprotnik skozi 50 let pred plebiscitom načrtno potujčeval naš narod na Koroškem — je bila velika krivica, za naš narod. Ta določitev je bila nekaj nemoralnega.

V začetku majnika 1919 so Nemci popolnoma izgnali slovensko vojaštvo iz Koroške. 28. majnika 1919 se je začela nova bitka za Koroško, pod poveljstvom generala Milenkoviča. Jugoslovenska vojska je 7. junija 1919 zasedla Celovec. Vojaško smo zmagali, izgubili pa bitko na političnem področju s tem, ko nam je bil vsiljen plebiscit. Spominski dan plebiscita je črni dan za Koroške Slovence. Paričetek novega in še hujšega raznarodovanja, ki je doseglo višek ob času Hitlerjeve strahovlade. Hitlerja sicer ni

AFABN in Free Europe

Ameriška zunanja politika ne ljubi zapletenih in težko razumljivih tez o bodoči ureditvi Evrope, temveč podpira priproste načrte, ki se bodo dali uporabiti pri rešitvi vseh vprašanj. Eden tak načrt so predložili predstavniki Free Europe, drugega pa organizacija American Friends of Anti-bolshevik Bloc of Nations (AFABN).

Prvi inciatorji načrta Free Europe so bile ruske emigrantske skupine, ki so tej organizaciji botrovale direktno ali indirektno in to od caristične do najnovejše trockistično-komunistične. Vse te skupine so se trudile, da bi prišlo do enotnega nastopa proti komunizmu, da pa ne bi prenehala ruska nadvlada nad drugimi narodi po zlomu komunizma. Vsi narodi, ki so danes pod sovjetsko vplivom. Po zlomu komunizma, bi nekomunistične stranke rade obnovile veliko Rusijo z Ukrajino, Belo Rusijo, Kavkazom in Baltskimi narodi. Temu načrtu so se z veseljem pridružile one skupine, ki zagovarjajo nadvlado enega naroda nad drugimi v večnarodnih državah kot so Jugoslavija, Češkoslovaška in deloma Poljska. Te skupine tiho upajo, da se bo tudi njim posrečilo, da bodo obdržale nadvlado nad drugimi narodi kot so Slovenci, Hrvati, Macedonci, Črniogorci, Slovaki, Podkarpadski Ukrainci in Ukrainci v Galiciji. Zato vse te skupine okoli Free Europe ne prestano povdarjajo le, da je potrebno uničiti komunistično diktaturo, nočejo pa govoriti o nobenem načrtu o bodoči ureditvi, češ da prinaša to le prepire in slab enotnost nekomunističnega tabo-

ni zgodilo, je kriva tedanja prva narodna vlada v Ljubljani. Ta je v prvi vrsti, ali bolje rečeno: izključno kriva, da smo izgubili Koroško. Dr. Brejca so v vladi preglasovali in ga niso hoteli poslušati.

Enaka usoda čaka tudi Slovence v novi Jugoslaviji, ki bo po sedanjem stanju radi nerešenega srbsko-hrvatskega spora nujno temeljila na vojaški diktaturi, to se pravi na unitarističnem centralizmu, ki bo zanikal tudi vsako federalistično ali konfederalistično ureditev. V emigraciji ni niti ene stare Srbske stranke, ki bi bila pripravljena priznati, da se bori za federalistovo Jugoslavijo in so zato izjave vseh slovenskih politikov, ki zastopajo federalitvno ali konfederalitvno stališče, le enostranske želje brez vsake veljave. Šele kadar bodo imeli zagotovilo vodilnih srbskih strank, bodo slovenski politiki stopili z mirno vstavo pred slovensko javnost in ji povedali, da so za federalistično Jugoslavijo.

AFABN je predložila ameriškim državnikom drugi načrt bodoči ureditve Evrope. Treba je zlomiti komunistično diktaturo in osnovati novo Evropa na temelju narodnih držav. Podlaga novi Evropi morajo biti narodne države. Šele ko bo uresničeno to zdravo načelo, se lahko prične na njem graditi nove večje bloke, ki bodo privedli do Združenih evropskih držav. Pri vsakem takem združevanju bo moral vsak narod enako odstopiti nekaj svoje suverenosti višji mednarodni tvorbi. Ta suverenost pa mora biti vsakemu narodu priznana, potem šele bo lahko prenesel del suverenosti na višjo skupnost. Zato si je AFABN postavila za svoje načelo, da se bo borila proti komunizmu, boljševizmu in ruskemu imperijalizmu. Istočasno pa povdarja, da se bori za priznanje pravice o samoodločbi narodov v Evropi. Vsak narod mora imeti možnost, da sam odloča o svoji usodi, vsakemu narodu se mora priznati njegova suverenost.

Vsi narodi se bodo borili složno proti komunizmu, če bodo sigurni, da bodo dočakali po zlomu komunizma lepo bodočnost, da bodo gospodarji na svoji zemlji.

Pristaši Free Europe gibanja niso sovražniki slovenskega naroda, saj celo nekateri slovenski politiki sodeljujejo pri tem gibanju. Njegovo pravo mesto pa je v AFABN v Združenih državah, kajti to gibanje se bori tudi za priznanje suverenosti. Zmaga AFABN bo rešila Slovence komunistične diktature, priznanje slovenske suverenosti pa bo temelj na katerem bo slovenski narod gradil svojo bodočnost. Zato bi bilo edino pravilno, da bi vse protikomunistične skupine v Združenih državah podprle AFABN.

V sami AFABN pa lahko vrše Slovenci veliko poslanstvo s tem, da posredujejo, da bodo zagovorniki kontinuitetnega načela evropskih držav sprevideli svojo

zmoto in se pridružili AFABN. Ker nimajo Slovenci sporov s Srbijami narodom, lahko posredujejo, da se pridružijo temu gibanju one srbske stranke, ki bodo uvideli, da temelji zdrava ureditev Evrope na priznanju pravice do samoodločbe. AFABN bo z veselje sprejela Srbe, ki se bodo borili za svobodno Srbijo, Čehe, ki se bodo borili za svobodno Češko, Poljake, ki se bodo borili za svojo Poljsko in one Ruse, ki se bodo borili za Rusijo v njenih narodnih mejah.

B. Logar

Pozabljeni in neznani grobovi...

Za vernih duš dan, ko bodo peli zvonovi mrtvim v spomin bo naša misel pohitela v lepo Slovenijo, v "nebesa pod Triglavom". Satan je spremenil mirno Slovenijo v pekel; v brezmejni hudobiji je oskrnil grobove naših bratov.

Po smrti neha sovraštv: na pokopališču spe brez strasti prijatelji in sovražniki. Komunizem pietete ne pozna. Še po smrti ni dal miru onim, ki so se borili za resnico in svobodo.

Na velikovškem pokopališču na Koroškem so nemški nestrpneži raztreli spomenik padlim slovenskim partizanom. Bodel jih je v celi slovenski napis. Gotovo nepietetno, vse obsodbe vredno, barbarsko dejanje! Komunisti se danes razburjajo nad tem dejaniem. Ne pomislijo pa, da so dali vrgled, kako nepietetno je treba nastopati proti že mrtvemu nasprotniku.

Misel hvaležnega spomina bo kljub zastraženim mejam pohitela iz svobodnega sveta v deželo suženjstva, da se pokloni našim dragim.

Iskala bo grob mučenca L. Ehrlicha, Frančeka Župca, Jaroša Kiklja, grobove turjaških žrtv, po hitela bo na Orlov vrh pri Ljubljano med Kraške prepade. Grobov ni več, zravnani so z zemljo. Satansko delo rdečih oblastnikov! Grobove so zravnali z zemljo, misleč, da so Resnico izbrisali s površja zemlje. A Resnica živi dalej in priča vsak dan glasnej: Tudi tirani pridejo na vrsto; smrt bo tudi njih delež in pozaba.

Naši dragi, ki so se borili in umrli za pravico, pa žive slavno v našem spominu in bodo živeli na veke.

SMRT VZORNIH SLOVENSKIH MATERE

Prejeli smo sporočilo, da je meseca septembra umrla v Savinjski dolini gospa Breznikar, mati preč. g. Vili Breznikarja, župnika pri cerkvi Brezmadežnega Spočetja v Republic, Washington. Bila je dolgo bolna. Veliko je pretrpela med drugo svetovno vojno. Sedaj je šla k Bogu po plačilo. Blaga pokojnica je bila sestra očeta g. Marije Žebot. Naj bo vzorni slovenski ženi Vsemogočni obilen plačnik, sinu duhovniku pa naše istreno sožalje.

V. Š. Vidu pri Stični je umrla g. Ana Lavrih, roj. Hribar. Dočakala je lepo starost 77 let. Blaga pokojnica, vzor krščanskih mater, je mati Rev. Ivana Lavriha, župnika pri St. Lawrence Church, Jetmore, Kans. Rev. Lavrih ob bridki izgubi naše sožalje: Blaga pokojnica naj uživa pri Boga mir, ki ga na stara leta v domovini ni imela.

POJASNILO

Opozorjen sem bil, da je "Slovenija" (občasna priloga "Ameriške Domovine") v neko svojo nedavno polemiko s hrvaško "Danice" vpletla vrsto očitkov in namigavanj name.

"Slovenija" govori kakor da sem jaz dal izvestne izjave uredništvu "Danice", obenem pa mi napravlja odgovornost za neke slovensko-hrvaške sestanke in izjave v Argentini. (In morda še kaj drugega, na kar nisem bil opozorjen.)

To in tako pisanje "Slovenije" je izmišljeno.

S pisanjem "Danice" imam jaz prav tako malo opravka kot n.pr. s pisanjem "Slovenije" s to razliko, da so mi urednik in pisci "Slovenije" bolj ali manj poznani, dočim urednikov "Danice" ne poznam ne osebno ne po dopisovanju. (Pač pa se je n. pr. g. Dr. Krek, samozvani predsednik SLS, za katere samozvano glasilo se "Slovenija" predstavlja, svoje dni smatral za zelo tesnega prijatelja sedanjega vrhovnega predstojnika urednikov "Danice".)

Pododno velja glede sestankov in izjav v Argentini. Jaz nimam z njimi nikake zveze, ne s svoje in ne z argentinske strani. V tej zvezi nisem nicensar svetoval, ne bil vprašan, ne informiran, niti nisem obvestil iskal. Pika.

Želim porabiti to ponovno resnično pisanje "Slovenije" v zvezi z mojo osebo, da vsem, ki jih to kakorkoli zanima, pojasmim svoj položaj v zvezi s slovenskimi zadavami.

Edina moja funkcija, ki zadeva slovensko stvar, je staro titularno

predsedstvo Akcijskega odbora za svobodno in zedinjeno slovenko državo, ki sem ga prinesel s seboj iz Rima. Akcijski odbor je od svojega nastanka leta 1946 prostovoljna delovna ustanova, brez strankarskega namena ali celo organizacičnega značaja. Edini in izključni namen in značaj AO sta izražena v njegovem polnem naslovu.

Pri emigrantskih organizacijah in strankarskih skupinah jaz nisem udeležen ne kot odbornik in ne kot član. Edino, kar sem v tem pogledu storil, je bilo, da sem dva krat poskušal (brezuspečno) doseči, da bi v mednarodnih ustanovah za take namene bili demokratično zastopani vsi svobodni Slovenci, ne le ena sama izključna in zaključena skupina. Toda pri tem sem sebe osebno izrečeno izvzel. Razen tega sem v nekajkrat, deloma v obrambo in deloma povabljen v informativne svrhe (kot n.pr. letos junija v Clevelandu) razpravljal o teh slovenskih vprašanjih.

V emigrantski strankarski politiki mene ni in ne bo. Zato nikomur ne dajem tozadevnih navodil, niti ne nosim te odgovornosti. Za svobodno slovensko državo pa se bom trudil po svojih možnostih dokler ne bo uresničena, ker sem globoko prepričan, da to ni le pravična stvar starodavnega in visoko razvitega slovenskega naroda, temveč tudi sestavni del pravilne rešitve evropskega vprašanja.

Ciril Žebot

Pittsburgh, Pa.,
6. oktobra 1953.

TO IN ONO

Petar II. se je ločil

Montrealski "Star" je objavil 23. septembra t.l. poročilo Charles Foleyja o koncu zakona med bivšim kraljem Petrom in Aleksandro. Poročevalc navaja naslednjo Petrovo izjavo: "Med odškodninami za izgubo prestola je tudi pravica delati, kar se mi zlubi. V tej svobodi je vključena tudi pravica končati zakon, ki se ni obnesel". Dopisnik poroča tudi o denarnih zadevah bivšega kralja. Predno je Hitler zasedel Jugoslavijo, so odpeljali zlato rezervo na varno — ena pošiljka v

Umrla nam je naša ljuba mama

CECILIA KOLEDNIK, roj. Zupanc — vdova po železniškem sprevodniku. 20 avgusta v Radecah pri Zidanem mostu, Slovenija. Dočakala je lepo starost 81 let. Vse življenje je zvesto služila Bogu, vzgojila je dva sina duhovnika. Dočakala je vsaj to tolažo, da ji je bil ob smrtni urici en sin duhovnik. Drugi sin misjonar je v Ecuadorju. Vsem znacem in prijateljem jo pripomemo v molitev in blag spomin.

Ana Kolednik, poročena Strubelj, Canon City, Colo.;

Katarina Kolednik, poročena Zupančič, Zagreb;

Rosa Kolednik, poročena Grzetič, Zagreb;

Dr. Ferdinand Kolednik, misjonar v Ecuadorju;

p. Janez Krstnik Kolednik, cistercian, Slovenija.

London, ena v Washington, ena v Istanbul, v Parizu 300.00 L. Tito je obljubil Petru letno odškodnino 10.000 L, če se odpove prestolu, — na kar pa Peter ni pris stal. Poročevalcu je izjavil, da računa višino izgub na premoženju v Jugoslaviji na 25.000.000 L, med tem tudi zlati rudnik, ki ga ceni na L. 4.000.000. (pred vojno so pridelali v njem 350 funtov čiste zlata), na 300.000 L cenjeno Rembrandtovo sliko, ki so jo Nemci ukradili iz kraljevske zbirke v Beogradu. Peter je zanimal, da bi bil podpisal ček za \$10.000 v Parizu, ki ni imel kritja v banki. Glede Titovega obiska v Londonu je izjavil: "Ko sem videl sprejem, ki ste ga pripravili v Londonu za Tita, sem spoznal, kakšen je bil moj položaj. Spreletela me je bežna ideja, da bi se tega dne odpeljal z letalom v

BARAGOVА PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino.

Vsak je bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

STANE \$1.25

s poštino,

kar je poslati v Money ordrum,

čeku ali gotovini na:

Baragova Pratika

6519 W.34th St., Berwyn, Ill.

P.S.:

Znamk, prosimo, ne pošiljate

Beograd. Morda bi bilo prijetno videti, kaj bi se zgodilo, če bi pris stal v svoji prestolici".

Volitve v Jugoslaviji

V Jugoslaviji so razpisali volitve v novo poslansko zbornico, katere naloga bo izvesti socialistični načrt ter podpirati vladno zunanjou politiko. Obljubili so možnost politične borbe, toda izrečeno so naglasili — Edvard Kardelj ni o tem dopustil nobenega dvoma — da svobodne volitve ne pomenijo svobode za tiste, ki nasprotujejo vladinem socialističnemu programu. Dobesedno je Kardelj izjavil: "Ne živimo še v razmerah, da bi mogli dovoliti antisocialističnim silam in neomejeni politični aktivnosti, da bi izkorisčali naše trenutne težave za podminiranje socialističnega sistema kot takega". Kardelj je opisal kot štiri glavne naloge novega parlamenta: 1) še nadalje razvijati socialistično gospodarstvo ter pripraviti zbirko predpisov za gospodarske odnove, ki bo predstavljala prvi socialistični dokument te vrste. 2) Izgraditi "kómu" kot temeljno celico družbe, ki bo sčasoma omogočila odpravo vseh političnih strank. 3) Izvesti samoupravo na področju vzgoje, zdravstva in socialnega zavarovanja. 4) Voditi gospodarska podjetja tako, da bo lastna korist podjetja omogočala nekoj svobode v trgovjanju, ki ne bo nasprotna socialističnemu zakonom in načelom. Kardelj je povedal, da je vlada znižala število višjih državnih uradnikov od 4.027 (sred 1952) na 2.624 (letos).

Gospodarske težave Evropi

Prebivalstvo Evrope je za šest odstotkov številnejše kot prebivalstvo ZDA. V Evropi je 12% več ljudi zaposlenih kot v ZDA toda Evropa izdela komaj 29% tega, kar ZDA. Po mnenju ministra za gospodarstvo Zapadne Nemčije bi bilo mogoče s primerno prilagoditvijo poedinih narodnih gospodarstev v Evropi dvigniti proizvodnjo v kratkem času na 49% proizvodnje ZDA. Evropska zvezza za premog in želeso utira pot v to smer. Dr. L. Erhard ne zagovarja socialističnega načrtnega gospodarstva, marveč svobodno gospodarstvo, kjer pa bi morali prenehati z vzdrževanjem poedinih strok v raznih državah, ki imajo zelo neugodne pogoje za proizvodnjo in se drže samo s podporami ali zaščitnimi cárinami. Rešitev ne more biti po ameriškem vzorcu — da bi izgradili enotno državo s centralistično kontrolo, marveč v ohranitvi narodnih držav ter njihovih gospodarstev. Seveda pa bo treba ta narodna gospodarstva v toliko preorganizirati, da bodo upoštevала celotno Evropo kot eno gospodarsko področje.

Zgled požrtvovanosti

Okrog 2 milijona katoliške dežavske mladine v starosti od 18 do 26 let je darovalo za potrebe mladinske KA med delavci vsak po eno dnevno plačo v začetku oktobra t.l. za organizacijske potrebe.

Osebne vesti

Mr. Drago Lorenčič in Mrs. Dra Lovrenčič-Žebot sta nedavno v Londonu, Anglija, položila izpite za B. Sc. Economies z odliko. Obema izrekamo prav iskrene čestitke!

Slovenski pirastek v Torontu. Dr. Avguštinu in Mariji Kuk se je rodila hčerka, Janezu in Ančki Vižintin pa sin.

Novi slovenski zdravnik. Zdravniški izpit je položil dr. Blaž Korošec, ki je službi v Methodist Hospital v Peoria, Ill. G. doktorju ki je naročnik našega lista, iskrene čestitke!

Dva nova slovenska duhovnika. Na Koroškem sta imela meseca julija dva slovenska duhovnika begunci nove maše. Dne 19. julija je imel novo našo v Šmihelu pri Pliberku č. g. Cyril Turk, naslednjo nedeljo dne 26. julija pa je v Žihpolju daroval prvo najsvetejšo daritev č. g. dr. Nace Lovrenčič, sin bivšega sodnika v Mariboru, dr. Matije Lovrenčiča. Naj vsemogočni blagoslovi nju na dušnopastirska prizadevanja!

Slovenske poroke v Torontu. V soboto 5. septembra sta se poročila ing Tone Seljak in Valerija Papesh. — V soboto dne 26. septembra pa sta sklenila dosmrtno zvestobo naša prijatelja in naročnika g. Vili Zadnikar iz Clevelandu in prof. Rela Bercieri iz Toronto. Obema zavednima slovenskima paroma kliče uredništvo SD: Mnogo sreče in božjega blagoslova!

Slovenski rojak položil izpit na glazbeni akademiji. Dr. Alfred Fišinger, priznani slovenski pianist, je nedavno položil z odliko na čikaški glazbeni akademiji izpit iz glasbene stroke. G. Fišingerju, ki je tudi naš naročnik, k uspehu iskreno čestitamo

Poroka slovenskega para. V Springfieldu, Mass. sta se 24. okt. poročila g. Biziil Drago in gdč. Nancy Skala. Zavednemu slovenskemu paru iskrene čestitke z željo, naj ju božji blagoslov spremlja skozi ose življenje.

SODELAVCEM SLOVENSKE DRŽAVE

Konzorcij Slovenske države je že lansko leto sporočil v Vestniku SNZ dopisnikom SD nekatere sklepe kot vodilo sodelavcem liste. Želimo te sklepe ponovno povordariti.

Slovenska Država je svobodna tribuna vseh prijateljev slovenske državne ideje. Vsak somišljenik more svobodno razvijati svoje misli ter podati svoje ugovore. Toda članki naj bodo kratki in zaokroženi: obsegajo naj največ tri do

Marijino leto

Papež Pij XII. je s posebno enikliko "Fulgens corona" razglasil Marijino leto od 8. decembra 1953 do 8. decembra 1954. Marijino leto je bilo razglaseno za 100 letnico razglasitve dogme, da je bila Marija brez madeža spoceta. Posebne slovesnosti bodo zlasti v Lourdesu, kjer se je Marija prikazala kmalu po razglasitvi dogme.

štiri razprtje tiskane strani. Samo v izjemnem primeru more biti članek daljši, ako zahteva sam na sebi obširnejso dokumentacijo.

Članke, ki izrazajo subjektivno mišljenje posameznika mora pisec podpisati. Konzorcij si pridružuje pravico, da ne bo objavil ne-podpisanih člankov, posebno če so to polemike in kritike drugih gibanj, ali izražajo osebne napade. Konzorcij želi, da se taki članki čim bolj omejijo.

Prosimo prijatelje SD, da nam sporočijo probleme, katere menijo, da bi bilo potrebno osvetliti, da jih bomo skušali vključiti v naš letni program. Na ta način bo postal naš list bolj načrten in še bolj skupna last vseh svobodnih Slovencev.

Pomagajmo revežu

Prejeli smo prepis pisma, ki ga je pisal g. Henrik Strah, ki se nahaja v zelo težkem položaju v DP C Spittal ob Dravi. Navajamo le nekaj odstavkov: "V bedi in pomankanju se nahajam v taborišču Spittal ob Dravi. Živim tako, da še nisem živel nikdar tako slabobakor sedaj. Bil sem zopet eno leto v bolnici, nazadnje pa še na operaciji radi srca in pljuč. Operacijo sem moral sam plačati. Sem bolan, da moram hoditi ob palici, podpore pa od nikoder nič! Z obleko sem popolnoma gotov, še malo, pa bom gol. Privočiti si ne morem niti komad kruha. Zslužiti si ne morem nič. Prosim Te, če mi moreš na kak način pomagati. Mogoče bi se našli dobri ljudje, ki bi razumeli položaj žalostnega begunskega življenja ... Na organizacije ne more človek nič računati, ker preden pride do človeka, kateri bi moral kaj dobiti, se že vse prej posuši ... Če bi ne imel vere, katero me je mati učila, bi že zdavnaj obupal..."

Mislimo, da povedo gornji stavki mnogo. Prav lepo prosimo vse, ki imajo kaj srca, za prispevke, da pomagamo pomoči potrebnemu. Prispevke zbira Stanley Knaus, 1818 Farmington Rd. Peoria, Ill. Lahko pa jih pošljete tudi upravi SD, 2307 S. Wolcott Avenue, Chicago 8, Ill. Mnogi g. Straha, ki je bil nekaj let kapelnik taboriščnega orkestra v Spittalu, gotovo dobro poznajo. Prav ti se ga naj sedaj spomnijo. — P.S. Pravkar smo dobili sporočilo, da je moral g. H. Strah že v drugič na operacijo.

SLOVENCI KUPUJEJO JO V SLOVENSKI TRGOVINI

JOE GOMILAR

1801 W. Cermak Road,
Chicago, Ill.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. GOMILARJU: tudi OKUSNE KRAJSKE KLOBASE, SUHE ŠUNKE, PREKAJENE, SVINJSKE ŽELODCE; PRAV SEDAJ PA IMA IZVRSTNO KISLO REPO, in ajdovo moko.

Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM!

KLIC TRIGLAVA

pricne z novembrom objavljati F. Erjavčeve študijsko razpravo

"NASTANEK SLOVENSKIH POLITIČNIH STRANK"

Naročnino za list (letno \$3.50)

sprejema MR. JANEZ ŽERJAV,

355, Hancock Ave., Bridgeport 5, Conn.

Pišite svojcem, da ste pri nas plačali prevoz in carino na pakete z hrano. Ako od Vaših zahtevajo plačilo prevoza in carine na pakete, naj zahtevajo potrdilo. Mi odgovarjam, da bodo oni dobili denar nazaj.

BOŽIČNI CENIK!

Tukaj je naš božični cenik. NAJNIZJE CENE, NAJBOLJŠE BLAGO! Preizkusite, pa se boste prepričali, DA SMO MI NAJSOLIDNEJŠA, NAJVEČJA IN NAJSIGURNEJŠA FIRMA ZA POŠILJANJE PAKETOV. Poleg tega morete vedeti, da je USA EXPRESS CO. edina firma, katera naprej plača CARINO in OSTALO PRISTOBINNO.

DVAKRAT DNEVNO

pošiljamo po zračni pošti (Air Mail) Vaša naročila, v TRST

in REKU, kjer je naše skladište prvorstnega, svežega AMERIŠKEGA in KANADSKEGA blaga.

Pošiljajte darove Vašim dragim v domovini preko naše NAJVEČE in NAJSIGURNEJŠE AGENCIJE. Pri nas dobite NAJNIZJE CENE in NAJBOLJŠE BLAGO.

- Paketi se izročajo prejemnikom v Stari Domovini v teku 15 do 22 DNI.
- Jamčimo vsako pošiljko za delno ali celotno izgubo!

BELA MOKA \$11.52

NAJFIN. BELA KANADSKA "OOO"
100 lbs. Do zadnje postaje

Poznato kot najboljše na svetovnem trgu.

MOKO POŠLJEMO IZ NAŠEGA SKLADIŠČA NA REKI. NA VREČAH JE IME NAŠE FIRME!

PROSIMO, UPORABLJAJTE! Pri vseh paketih je vračunan in plačan prevoz in carina.

Paket št. 1.....\$26.75

10 lbs. Riža - Rice
20 lbs. Sladkorja - Sugar
10 lbs. Masti - Lard
6 lbs. Kave - Coffee
15 lbs. Špagetov - Spaghetti
10 lbs. Mila - Laundry soap
10 lbs. Fižol - Beans (novog)
10 lbs. Bele moke - Flour

Paket št. 6.....\$13.75

11 lbs. Riža - Rice
3 kilo Kave - Coffee
11 lbs. Sladkorja - Sugar
11 lbs. Špagetov - Spaghetti

Paket št. 30.....\$7.00

6 lbs. Kave - Coffee
3 lbs. Riža - Rice

Paket št. 31.....\$9.25

6 lbs. Kave - Coffee
10 lbs. Riža - Rice
4 lbs. Sladkorja - Sugar

Paket št. 32.....\$8.45

5 lbs. Špagetov - Spaghetti
5 lbs. Sladkorja - Sugar
5 lbs. Kave - Coffee
5 lbs. Riža - Rice

Paket št. 33.....\$8.75

13 lbs. Sladkorja - Sugar
6 lbs. Kave - Coffee

Paket št. 34.....\$23.95

100 lbs. Bele moke - Flour
11 lbs. Riža - Rice
11 lbs. Špagetov - Spaghetti
11 lbs. Sladkorja - Sugar
4 lbs. Kave - Coffee
5 lbs. Mila - Laundry Soap

Odpromljamo Vaše lastne pakete. Pišite!

BELA MOKA \$8.75

NAJFIN. BELA KANADSKA "OOO"
100 lbs. Do Reke

Poznato kot najboljše na svetovnem trgu.

MOKO POŠLJEMO IZ NAŠEGA SKLADIŠČA NA REKI. NA VREČAH JE IME NAŠE FIRME!

Naši "SPECIALNI" Paketi

V močnih dvojnih vrečah ali lesenih zavojih. Najboljše pakovanje. Cene vračunane do zadnje postaje prejemnika.

100 lbs. koruzne moke - corn meal \$11.45

50 lbs. koruzne moke - corn meal 6.50

50 lbs. bele moke - four 6.75

10 lbs. riža - rice 3.40

20 lbs. fižola - beans 5.60

20 lbs. špageta - spaghetti 6.15

20 lbs. sladkorja - sugar 5.50

25 lbs. griza - farina 7.10

37 lbs. svinj. masti - lard 13.50

25 lbs. ječmena - barley 6.85

10 lbs. bakalara - stockfish 7.25

10 lbs. mila za pranje - laundry soap 4.50

3 kile kave (Santos) 6.75

5 litra olja, maslinovo-oil 8.25

24 pks. kokošje juhe - soup 5.75

4 lbs. cocoa - kakao 4.50

5 lbs. meso v konservi 4.45

11 lbs. sunke v kantah \$7.85

10 lbs. mleko v prahu \$10.25

1 lb. slanina - sušena panceta 1.00

1 lb. Salama 'Gavrilović' 1.50

5 lbs. Cikorija (Frank) 4.50

10 lbs. paradižniki 6.50

5 lbs. jajca v prahu - eggs 5.75

5 lbs. masla - butter 6.75

5 lbs. kondenc. mleka 3.75

IZ UPRAVE LISTA:

Za Tisk. sklad so darovali: Tone Šuta, Chicago \$2.00; Mrs. Maria Staut, Milwaukee, v spomin pok. moža Franka Staut: \$10.00, Miro Krek, Chicago \$3.00. Vsem stokratni Bog plačaj! Posnemajte!

V zadnji številki smo priložili opomine vsem, ki dolgujejo na ročnino. Pcnovno prosimo, ne prezrite naše prošnje. Leto gre h koncu, tudi mi moramo poravnati v tiskarni račune, zato ne odlašajte s poravnavo naročnine. — Prištevajte v Tiskovni sklad SD.

Preselitev na svoje ... Naš prijatelj Otmar Tašner in njegova ženka Anica sta zapustila slovenski center in odšla v Cicero, kjer sta letosne poletje kupilo hišo. Ostala bosta seveda še nadalje zvesta slovenski fari in pa — našemu poketu. Mnogo sreče in sonca! Njun novi naslov je: 5415 W. 23 Street, Cicero, Ill.

Chiški župan odlikoval Slovenca. Direktor slovenskega radija v Chicagu, dr. Ludvik Leskovar je prejel od čikaškega župana, Martin Kennelly, častno diplomo v priznanje za dr. Leskovarjevo sodelovanje v vse-ameriškem tednu za preprečevanje ogna. Naše čestitke.

SLOVENSKA NARODNA ZVEZA V CHICAGU

Slovenska Narodna Zveza v Chicagu pričenja zopet z rednimi mesečnimi sestanki. Prvi sestanek bo zadnjo nedeljo v oktobru, tj.

25. oktobra ob 4:30 u dvorani pod cerkvijo. Na tem sestanku bomo proslavili slovenski narodni praznik 29. oktober, obenem bo tudi občni zbor SNZ.

Drugi sestanek bo tretjo nedeljo v novemburu, t.j. 15. novembra. Na ta sestanek že danes opozarjam. Imeli bomo, v naši sredini izvrstnega predavatelja, g. Jožeta Grdino in Clevelandu, ki nam bo kazal slike iz svojega letošnjega potovanja po svetu (Sveta dežela, Grčija, Italija, Slovenija itd.). Vmes bo povedal mnogo zanimivega, zlasti iz domovine. Kolikor nam je znano, pride z njim tudi g. Anton Grdina. V kritje stroškov bodo prostovoljni prispevki. Pričetek bo ob pol 5. pop. Predavanje bo v dvorani pod cerkvijo.

V BORBI ZA SVOBODNI TRST

Slovenska Narodna Zveza za Canada je poslala obširno in zelo dobro sestavljeno spomenico na UNO in zunanjemu ministru kanadske vlade.

PISMO IZ CLEVELANDA

"Kaplana Klemana" poznam iz istoimenskega romana, ki je bil prvič priobčen v koroški Kroniki. Idealistični kaplan se mi je vtisnil v spomin, zgodba o njegovem ljubezni, odpovedi in žrtvovanju samega sebe ljubezni do bližnjega me je globoko dirnila. Zato sem nestrpno pričakoval krstne predstave "Kaplana Klemana" v novi obliki. Priznati moram, da me je tudi malce skrbelo, da se dramatizacija ne bi pisatelju posrečila. Predelati pripravljeni delo v igro je navadno težavno in tvegano delo, kajti oder postavlja težke omejitve, kakršnih pripravljeniška proza ne pozna.

Uprizoritev dne 20. septembra pa je pokazala, da je bila moja bojanjen odveč. Pisatelju Mauserju se je dramatizacija lastnega dela v glavnem dobro posrečila. Bralcji romana so morda pogrešali nekatere prizore in slike, ki jih ni bilo mogoče spraviti v okvir nove drame, katere cilj je bil predvsem ohraniti socialno jedro dela. Kot znano je šel pisatelj posnov za to delo v "Sibirijo", predvojno barakarsko naselje v ljubljanskem Logu, kjer so živutarili, trpeli, gladovali, preklinjali, pre-

Vaša pisma, čeke ali Money Order pošljite z zaupanjem na

USA Express Co.

720 TENTH AVE. (Between 49th & 50th St.)

Telefon: PLaza 7-6459

Naslov naše podružnice: USA EXPRESS CO.

5501 Blvd. East, West New York, New Jersey

NEW YORK 19, N. Y., USA

Ivan Jontez

(Nadaljevanje prihodnjic)